Ն. 4336 1906 ՄԱՐՏ 11/24 ՀՈՒՄԱ ԻՐԹԼՍԻ 22 նձի սեռեռ 27 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1323 — 11 ՄԱՐԹ 1322

ՄԷՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաւաքատա մի տեմա համար 20 ԳՐՇ. ԼԻՐԱ
ՀՈՒՄԱ ԻՐԹԼՍԻ կամ պերի աեշր օրուն։

ՆԻՒՍԽԷՍԻ
30 ԲԱՐԱ

مجموعهٔ اخبار
يك اوغلى تقسيم جادهسى نومرو ٦٥

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆՅԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղր., = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85 = 6 Այլըղը 45 ղր. տարի։ = Մէմալիքի էճնէպիե իչին սէնէլիկի 20 ֆր. տարի։ = Բօսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 ղր. տարի։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Ամենէ սահիֆէնին սըրասը 5, Հնդի վէ Յունճիւ սահիֆէլէրին հէր սըրասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 1 ղր. տուր։ = Զոգ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրընճա քազա լըգ օլունուր։

Ղազէթայա միւթէալիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա։ = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճաատէի քէպիրտէ Ն. 65.

ՕՐՈՒԱՆ ՆՕԹԵՐ

Ցառաջիկայ Ծաղկազարդին պիտի տօնուի Քահանայական յիսնամեայ Ցոբելեանը Կ-Պատրիարքական մեր սիրելի Տեղապահ Արհ. Սահակ Արք. Հաճեանի, որ տարիներէ ի վեր իր վրայ կը կեդրոնացնէ ջերմ ու անսահման համակրութիւնը ու յարգանքը բոլոր անոնց, որոնք զինքը ճանչնալու պատեհութիւնը ունեցած են հեռուէն կամ մօտէն։ Գերազանցապէս բարի և գորովագութ հայրիկի մը արժանավայել համբաւը ունի ան առաջին օրէն ի վեր, համբաւ մը, որ օրէ օր աւելի՛ բազմապատկուած է իր քաղցրաբարոյ ու անուշ ընթացքովը։ Ամէն Հայ-Կաթողիկէ և նոյն իսկ ոչ-Կաթողիկէ կը սիրէ Արհ. Հաճեան Սահակ Արքեպիսկոպոսը, որ բարութեան, ազնուութեան, անուշութեան, գորովի, գութի, վերջապէս ճշմարիտ հօր մը վայել ձիրքերուն միացումն է համակ։ Գաւառի զաւակ՝ գաւառներու մէջ Հայ-Կաթողիկէ հասարակութեան մատուցած բազմամեայ ու մեծամեծ եկեղեցական, կրթական ու առաքինաշէն գործունէութիւններէն զատ, մայրաքաղաքիս մէջ ալ ունեցած է իր մեծամեծ նմանօրինակ ծառայութիւնները։ Իր քահանայութեան երկար տարիներու մէջ, այլեւայլ տեղեր առաքելութեան ղրկուելով, հոն Եկեղեցւոյ և Հասարակութեան օգտին համար ինչ որ կարելի էր ընել, բնաւ չէ զլացած. եկեղեցի, դպրոց հաստատած, և «հոգ հոգւոց»ին հետ մէկտեղ կրթական յառաջդիմութեան համար մեծամեծ յոգնութիւններ, զոհողութիւններ յանձն առած է. մանաւանդ Սիվազի թեմին Եպիսկոպոս ձեռնադրուելէն ի վեր տեղւոյն Առաջնորդութիւնը՝ բարեացակամ Հօր և արթուն Հովուապետի արժանի ձիրքերով վարած, իր ծննդավայրը եղող նոյն գաւառին եկեղեցական և կրթական յառաջացման մասին բարերարներ գտնելու դիտաւորութեամբ ծանր հոգերով և դժուարին ճամբորդութիւններով լեռներէ, ծովերէ ու քաղաքներէ անցած է։

Այսօր Սիվազ, Բրգնիկ, Թոգատ, Կիւրին և ուրիշ տեղեր, շատ բան կը պարտին Նորին Արհիապատուութեան. իրենց եկեղեցիներուն, դպրոցներուն և Առաջնորդարաններուն հաստատումին, կարգաւորումին և բաւական կլոր եկամուտով մը ապահովուելուն համար քիչ ջանք չէ ըրած, քիչ քրտինք չէ թափած և նիւթական ու բարոյական քիչ դժուարութիւններու չէ բաղխած։

Տարիներու աշխատութեանց տակ ընկճած՝ ծերութեան պատճառաւ է որ վերջին տարիներս ստիպուած է թողուլ իր սիրելի թեմը և իրը հարազատ զաւակ խնամած սիրելի Հօտը։ Արդարութեան և ճշմարտութեան բոլորովին հակառակ է և պարզապէս մեծ ապերախտութիւն կը սեպուի այսպիսի բարի հօր մը և անձնուրաց Հովուապետի մը այդչափ բարիքը և ծառայութիւնները մոռնալ և անոնց հանդէպ միշտ երախտապարտ չըլլալ։

Այրաքաղաքիս մէջ ալ ծանօթ է ինքը՝ բարեյիշատակ Ազարեան Կ-Պատրիարքին օրով՝ Պատրիարքարանի Դիւանապետի պաշտօնը կատարելով խղճմտութեամբ և գիտակցութեամբ կատարելով, որուն համար հանգուցեալ Կ-Պատրիարքին գնահատանքն արժանացած է։ Վերջապէս, Հաճեան Դերապայծառ՝ ուր որ գացած, ուր որ պաշտօնավարած է, ընդհանուրին համակրանքը շահած է։

Դարձեալ անգամ մըն ալ երջանկութիւնը ունինք զինքը գնահատելու ջերմապէս՝ Հոգեւոր Տէրոյ մեկնումէն վերջ, երբ Նորին Սրբազնութեան բացակայութեան կարճատեւ օրերուն ա՛յնչափ բարեացակամութեամբ և այնչափ ալ խոհեմութեամբ կը կատարէ Տեղապահութեան պաշտօնը, Կ-Պատրիարքարանի բոլոր ժողովներուն և պարտաճանաչ պաշտօնէութեան աջակցութեամբը հանդերձ՝ անոնց սէրն ու համակրանքը վայելելով։ Սրտի գոհունակութիւն մըն է մեզի համար ամէն եկեղեցական ասարողութեանց մէջ տեսնել անոր ալեփառ դէմքը, ուր զոյգ մը բարի ու անուշ աչուըներ կը փայլին քաղցրութեան ու աղնուութեան խորունկ արտայայտութիւնով մը, և ուրախութի՛ւն մըն է մեզի համար համբուրել անոր ձեռքերը՝ սատանալով անոր օրհնութիւնը։ Ու Արհ. Սահակ Արք. Հաճեանի բարութիւնը ու անուշ սիրտը ա՛յնչափ հանրածանօթ է որ, ամէն անոնք որ ցաւ մը ունին յայտնելիք, ամէն անոնք որ մխիթարութեան մը պէտքը կը զգան, ամէն անոնք վերջապէս՝ որ նիւթական, հոգեկան կամ ուէ խնդրանք մը ունին, չիտակ կ'երթան դիմել Հաճեան Արքեպիսկոպոսին, ուրկէ վստահ և ապահով են թէ պիտի ընդունուին սիրով, հայրական մխիթարութիւն մը պիտի լսեն։ Դիտեմ թէ Հաճեան Դերապայծառին համեստութիւնը չի ներեր ինծի այս տողերը գրել, բայց ինչո՞ւ պէտք է ճշմարտութիւնը քօղարկել և ուրիշներու բարի օրինակ ըլլալու բարեմասնութիւնները զէթ այս առթիւ երեւան չհանել։ Միւնակներ պիտի լեցնէինք ամբողջ, եթէ փորձելու ըլլայինք Արհ. Սահակ Հաճեան Արք.-ի յիսուն տարուան մէջ ըրած բոլոր ծառայութիւնները յիշել։ Արդէն ինչ հարկ տալ, քանի որ ամէն մարդուն միտքը անջնջելի կերպով դրոշմուած է Արհ. Սահակ Արք. Հաճեանի անունը և անոր բարի ու հայրական գորովագութ սիրտը։ Ու ամէն մարդ, կաթողիկէ կամ ոչ-Կաթողիկէ, անոնուն երանութեամբ և խորունկ երախտագիտութեամբ պիտի տօնէ յիսնամեայ Ցոբելեանը Արհ. Ցոբելեարին, որ կէս դարէ ի վեր Ցիսուսի խօսքը կը քարոզէ՝ թէ՛ բանիւ և թէ՛ գործով։

Զենք տարակուսիր բնաւ որ, այս Ցոբելեանի հանդէսը պիտի կատարուի իր այսչափ տարիներու աշխատութիւններուն և ծառայութիւններուն փոխարէն արժանավայել փայլունութեամբ և Եկեղեցւոյ ու Հասարակութեան այս ալեզարդ անխոնջ մշակին այնքան տքնութեանցը հանդէպ երախտագէտ սգւով ու եռանդեամբ. այս հանդէսին անշուշտ թէ՛ մեր սիրելի Կ-Պատրիարքը և իր պատկանած Զմմառեան Մխիթարեանները և թէ՛ զինքը յարգող և գնահատող եկեղեցական ու աշխարհական բարեկամները չի պիտի զլանան իրենց մասնակցութիւնը, ինչ որ «Մէջմուա»յին ալ ջերմ փափաքներէն է։

* * *

Միայն Պոլսոյ շրջանակներուն մէջ չէ որ սահմանափակուած են քառաձայն կամ եռաձայն երգեցողութիւնները, այլ նաեւ գաւառներու զանազան կողմերն ալ տարածուած է երգեցողութեան այդ եղանակը, զոր քանիցս փորձուեցաւ Պոլսական ժամերգութեան մէջ՝ միշտ բաւականաչափ յաջողութեամբ և որուն մեծամեծ պատրաստութիւնները կը տեսնուին հիմակուց՝ Ս. Զատկին շաբթուն պանծացնելու անգամ մըն ալ եռաձայն և քառաձայն երգեցողութիւններուն ներդաշնակութիւնները և համը։—Արձագանգը Մարզուանէն կուգայ, զոր կը յանձնարարեմ ինծի հետ մէկտեղ կարդալ, եթէ իրական հաճոյք մը կը զգաք եռաձայն ու քառաձայն երգեցողութեանց ծաւալումէն։

«Մարզուան, 3 Մարտ 1906

«Խմբագիր Տէր,

«Իբրեւ նախանձախնդիր եկեղեցական երգոց, կը փութամ Ձեզ հաղորդել իբրեւ լաւ բազմօգուտ լրագրոյդ թէ՝ կարդալով վերջին թերթիդ (փետր. 18) «Օրուան նօթեր» յօդուածին շարքին մէջ, բազմարդիւն Զիլինկիրեան էֆ.-ի ձեռնարկն ու յաջողութիւնը, ինչպէս նաեւ Վեր. Վահանական Մխիթարեան Հարց և Յովհան Ոսկեբերան Եկեղեցւոյ Դպրապետին թափած ճիգ ու ջանքերն և իրենց բամնին ունեցած ըստ կարեաց յաջողութիւնը, չկրցայ զսպել ուրախութիւնս և խնդակցութիւնս և ուզեցի իբր արձագանգ տեղեկացնել Ձեզի յետագայս, որով եւս առաւել հաստատուի և քաջալերուի երգեհոնի և այլ յարմար նուրբ գործիքներու կիրառութիւնն եկեղեցական երգեցողութեանց մէջ, որոնք աւելի քաղցրալուր և սիրուն կը հանդիսացնեն մեր ականջներուն երգեցողութիւնը, և որ աւելի կարեւորն ու էականն է, մեր սրտին կը դպչին և ջերմ արտասուքներ կը բղխեցնեն մեր աչքերէն, և մեր միտքերը առ Աստուած կը բարձրացնեն, ըստ Ս. Ներսէս Լամբրոնացի Հայրապետին։

«Մարզուանի մեր Ժողովրդապետը, Դեր. Մկրտիչ Վ. Մեղմունի, որ ինը տարի Բրօքականտայի դպրոցին աշակերտութիւն ըրած պահուն՝ ըստ բաւականի, Եւրոպական, մանաւանդ Իտալական քաղցրանուագ ու բաւին իմաստովը սիրուն եղանակաց ընտելացած ըլլալով, ջանադիր է այն 12 տարի առաջ լսած և վայելածները մասամբ իւիք հայացած տեսնելու և մերինին վրայ եւս նշմարել անոր սքանչելի յատկութիւնները, որոնք չափու և կանոնի ներքեւ հիանալի կրնան ըլլալ և մեկերպութիւն կը գոյանայ ամէնուրեք, ինչպէս Պատուարժան Թերթիդ յօդուածագիրն ալ կը հաստատէր ըսելով. «Ամէն դպիր, ամէն եկեղեցիի մէջ, Բերա, Մագրիգիւղ, Թրապիզոն կամ Էրզրում, պիտի երգէ միեւնոյն եղանակով, միեւնոյն ձեւով, միեւնոյն չեշտերով և միեւնոյն խազերով»։

«Ս. Ծննդեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի տօնախմբութեանց առթիւ յիշեալ աշխատասէր Ժողովրդապետը մի քանի օրեր առաջ փորձեր ընելով՝ կրթեց թէ երգիչները և թէ՝ նուագածու մի քանի անձնանուէր երիտասարդները, որոնք չմերժեցին պատուել Ս. Ծնունդը. ուստի նախ գիշերային ժամերգութեան սկիզբէն շատ և շատ քաղցր երգուեցան «Զարթիք»ը, «Առաւօտ Լուսոյ»ն՝ ընկերակցութեամբ արմոնիկով, երկու Ֆլիւթի և երեք Չութակի. յետոյ «Խորհուրդ Խորին», «Ս. Աստուած»ը, «Սուրբ Սուրբ»ը և բոլոր Ս. Պատարագի երգերը։ Իսկ, ինչ որ աւելի հիացուցիչ պատճառեց և անակնկալ մ'եղաւ Ժողովրդեան, էր ճիշդ Հաւատամքէն առաջ տրուած քարոզին պահուն, երբ՝ (կանխաւ որոշուած և պատրաստուած ըլլալով) քարոզիչը կը նկարագրեր Փրկչին Ս. Ծննդեան աւետաբեր հրեշտակաց ներդաշնակ «Փառք ի բարձունս»ի գեղգեղանքը, յանկարծ վերոյիշեալ գործիքներու ընկերակցութեամբ մանուկ մը բարձր վերնատունէն՝ նուրբ և սուր ձայնով, անուշ եղանակով սկսաւ երգել ու հրաւիրել հովիւները, և անոնք ալ պատասխանեցին վարէն, ու հրեշտակաց բազմութիւնը իր կարգին հնչեցուց. «Փառք ի բարձունս Աստուծոյ և յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն» գրեթէ 8—10 վայրկեանի չափ. և յետոյ քարոզը աւարտելով Ս. Պատարագը շարունակուեցաւ։

«Բայց երկրորդ հանդէս մ'ալ ոչ նուազ սիրուն և հաճելի եղաւ, և այն ալ Նոր տարւոյ երեկոյեան ժամերգութենէն վերջ, Ս. Հաղորդութեամբ Օրհնութիւն տրուելու ատեն, նոյնպէս վերոյիշեալ գործիքներու մասնակցութեամբ և դաշնակցութեամբ գեղգեղուած, «Զքեզ Աստուած գովաբանեմք» գոհաբանական երգն էր։

«Ասոնք իբրեւ քաջալերական լուր, և բազմօգուտ լրագրոյդ մէջ հրատարակուելիք տեղեկութիւն հաղորդելով, կ'ուզեմ հաստատել թէ ո՛րչափ օգտակար է գործիքներու կիրառութիւնը ժողովրդեան սիրտը շարժելու և աւելի ջերմ շարականաստէր ու ծիսասէր ընելու համար զայն. միթէ Աստուծոյ և Անոր տաճարին շքեղութիւնը չա՞րտայայտեր, և ասով աւելի չմրցականանար Ս. Դաւիթ մարգարէին ըսածը, երբ Անիկա կը հրաւիրէ դիմառնաբար ամէն ասուն և անասուն, հոգեղէն և մարմնաւոր արարածները և առարկաները իրենց Արարիչը օրհնել, գովել և փառաբանել, և ան ալ իւր քաղցրանուագ քնարին թրթռուն թելերովը ու տաղանդաւոր, ծնծղայից և այլ նուագարանաց միջոցաւ, գոհ չըլլալով միայն իր բերանովը զայս ընելու»։

Թո՛ղ երգեհոնի մասին առարկութիւն հանողները լսեն.— Մարզուանի մէջ ո՛չ թէ երգեհոնով կատարուեր են Ս. Պատարագի երգեցողութիւնները, այլ արմոնիկո՛վ, երկու Ֆլիւթո՛վ և երեք Չութակո՛վ, ինչ ու անտարակուսելի կերպով հմայիչ ու երկնային ներդաշնակութիւն մը տուած է՝ մեր Հայ. Եկեղեցիին արդէն իսկ ներդաշնակագոյն ու երկնային չարականներուն։

ՄԾՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԹԵՄ

Բ.

ԾՆՈՒՆԴ ԵՒ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՄՈՒՇ

Ծնունդն այս տարի աւելի չքեղօրէն դատարուեցաւ Կաթողիկէ Ս. Լուսաւորիչ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ՝ նոր հանդիսի մը գեղեցիկ զուգադիպութեամբ. այն է առաջին յոդուածին մէջ յիշեալ Տ. Մեսրովբ Վ. Ուզունեանի ձեռնադրութեան հանդէսը։

Սոյն վարդապետը, բնիկ Կ. Պոլսեցի, իւր հոգեւոր ուսմունքն առած էր ի Զըմմառ, և ունէր արդէն փոքր Ասիճաններն, երբ Մուշ եկաւ։ Նոյեմբեր 21ին, Ընծայման օր, Կիսատարկաւագ եղաւ Առնչոյ Երեք Նորան եկեղեցւոյ մէջ. Սարկաւագութեան աստիճանն առաւ Մշոյ Ս. Լուսաւորիչ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ դեկտեմբեր Անարատ Յղութեան օր։ Եւ նոյն եկեղեցին քահանայ ձեռնադրուեցաւ Ս. Ծննդեան օրը։

Եկեղեցական արարողութեանց նախանձախնդիր Եպիսկոպոսական հրամանը գիշերանց հնչել առած էր զանգակները։ Հակառակ տեղական խիստ ցուրտին, հաւաքուելոց մեծ բազմութիւն մը եկեղեցի կը դիմէր։ Նորաշարդ եկեղեցւոյ սեղմէն այն ինչ ոտք կը կոխուս, անուշ բուրմունքներու հետ միամիտ զարմանքով մը չրջապատուած կը գտնես ինքզինքդ. ամէն ինչ նոր, թարմ, ծիծաղկոտ և համաչափ կը գտնես նոյնակատոյց այդ ատուածային տաճարին մէջ։ Ճեպ-ճերմակ պատերը, կանաչ կարմիր վարագոյրներ, գունագեղ խորաններ, Եպիսկոպոսական ծիրանի և ալեզարդ դէմք, գոյներու այնպիսի հիանալի բաղադրութիւն մը կը յուրինեն՝ որ մարդս չի կշտանար դիտելէ։

Եպիսկոպոսական նախագահութեամբ աւուր պատշաճի ժամերգութիւնը փառաւորապէս լմնալէ յետոյ՝ կ'ուղղուինք Առաջնորդարան՝ որ եկեղեցիէն քիչ մը հեռաւ է։ Հոս Նորին Արհիւպիսկոպոսը կը ստանայ, գպիրք «Խորհուրդ խորին» կը սկսին քաղցր և մեղանչոյց, զանգակներն անդուլ կը հնչեն և թափորը կը դառնայ եկեղեցի, ուր բազմութիւնը երթալով կը խտանար, Կաթողիկէ, Էջմիածնական, Բողոքական, քաղաքացի և գեղացի հաւաքելոց։ Հոս կ'արժէ գովել Մշեցոց հնաւանդ ջերմեռանդութիւնը եկեղեցական արարողութեանց մասին։

Յետ Պատարագի և ձեռնադրութեան հանդէսին, նոբընծայ վարդապետն զգեստաւորած կը կենայ առեան, և ժողովուրդը շնորհաւորութեան աջհամբոյրէ յետոյ կը ցրուի։— Եկեղեցական հանդէսէն վերջ՝ ժողովրդեան երեւելիներն և պաշտօնատարներն Առաջնորդարան գալով, իրենց շնորհաւորութիւններն ըրին Նորին Արհիւպիսկոպոսին, և Մխիթարեան վարժարանի աշակերտներ բարեմաղթական ճառերով ոգեւորեցին հանդէսը։

Նորին Արհիւպիսկոպոսը՝ իւր գրչական կարողութեան յատուկ, իմաստալից յորդորական ճառ մը ուղղեց նախ առ Նորընծայ քահանայն, ապա օրհնելով և խրատելով ներկաները, վերջ տուաւ հանդիսին։ — Յաջորդ երկուշաբթի, Տ. Մեսրովբ Վ.՝ Զատիկուան Պատարագ մատոյց Մայր Եկեղեցւոյ մէջ, Եպիսկոպոսական ներկայութեամբ և խաչհամբոյր ընելով՝ ժողովրդեան նչխար բաժնեց։ Պէտք անհրաժեշտ կը զգամք ըսել՝ թէ Տ. Մեսրովբ վարդապետ, եկեղեցական երգոց և շարականներուն համար ունեցած յաջողակութեամբ և գեղեցիկ ձայնովն, հոս եկած օրէն ի վեր փայլն և զարդն է մեր եկեղեցիներուն։

Ոչ նուազ փառաւոր անցաւ Նոր տարուան հանդէսն ալ։ Պատարագիչն էր դարձեալ Տ. Մեսրովբ Վ. նախագահութեամբ Եպիսկոպոսի։ — Նորին Արհիւպիսկոպոսն աւուր պատշաճի ոտնին և Նոր տարւոյ սկզբելուն վրայ քարոզ մը տուաւ իրեն յատուկ բեմբասացութեամբ, որ միշտ յուզմամբ և զարմանքով կը համակէ ունկընդիրները։ Արդէն յայտնի է, եթէ Ներսէս Գերապայծառի մը քարոզներն չըլլային, խեղճ ժողովուրդը հոգեւորականին մէջ հիմայ չատոնց չորցած էր։ —Պատարագէն յետոյ «Զքեզ Աստուած գովաբանեմք» երգուեցաւ։

Առաջնորդարանի սրահին մէջ, Նորին Արհիւպիսկոպոսը քովն ունենալով Մխիթարեան վարժարանի Տեսուչ Հ. Անտոն և Տ. Մեսրովբ Վ.՝ները, Նոր տարւոյ շնորհաւորութիւնները կ'ընդունէին յաջորդաբար եկող բազմութեանց։—Մխիթարեան վարժարանի դասատուներ՝ բարձրագոյն երկու կարգերու աշակերտներով կը ներկայանան։ Աջհամբոյրէ յետոյ, նախ բարեմաղթական ճառ մը կը կարդացուի, վասն արեւշատութեան մեր սիրելի Օգոստափառ Սուլթան Համիտ Կայսեր. ապա կարգ մը երգեր, ոտանաւորներ և արամախօսութիւններ՝ ի վեր հանեցին աշակերտաց յաջողակութիւնն և յառաջադիմութիւնը, և ներկայից գնահատման արժանացան։

Ի վերջոյ, Տ. Մեսրովբ Վ. Ուզունեան «Շնորհազարդ Հայրապետ» վերնագրով ճառ մը սկսաւ, որով ի վեր կը հանէր Ներսէս Եպիսկոպոսին եկեղեցական և գիտական գովելի ձիրքերը, և երախտագիտութիւն կը յայտնէր՝ զինքն իւր հայրական խնամոց արժանի տեսնալուն համար։— Եպիսկոպոսն հայրաբար յորդորալով աշակերտներուն շնորհակալութիւն յայտնեց Տեսուչ Հ. Անտոն Վ.ին և դասատուներուն՝ Մխիթարեան վարժարանի յառաջադիմութեանը համար անոնց ըրած ջանքերուն։

Ներկայք՝ Եպիսկոպոսական օրհնութիւնն առնելով ցրուեցան։

Մուշ ԳԵՏՐՈՍ ՄԱՆԱՍԵԱՆ

ՐԻԻԹՊԷԹԼՈՒ

Կ-ԲԱԹՐԻԳ ԷՖ. ՀԱԶՐԷԹԼԷՐԻՆԻՆ ԱՎԵՏԵԹԼԷՐԻ

Իւր պուլուգ այ եվվէլ, հայմէթլու Օնընճը Գիրս Բաբա հազրէթլէրինի զիեարէթ իթմէք իւզրէ, չէրէֆսուտուր պույրուլան միւսատաէի սէնիէյի հազրէթի Բատրշահի իւզէրինէ Բոմանա աղիմէթ իյլէէն Կ-Բաթրիկիմիզ բիւթպ. Սապպաղեան Պողոս էֆ. հազրէթլէրինին, բէֆագաթընտա պուլունան Կաթողիկոսարան Պաշ քեաթիպի Գերպ. Գէորգ Գերպ. Թէրզիպաշեան վէ Բաթրիգխանէմիզ Թիւրքճէ քեաթիպլէրինէն Սերովբէ էֆ. Ֆէրհաթեան իլէ պիրլիքտէ, էօնիւմիւզտէքի բազար իրթէսի կիւնիւ, գարա Թարիգիյլէ Տէրիսատաէթ ավէթ իթմէք իւզրէ Բոմանա հարէքէթ իտէճէքլէրի՝ միւշարիւէյհ հազրէթլէրի Թարաֆընտան Տեղապահ Արհ. Սահակ Արք. Հաճեան հազրէթլէրինէ բէնիշէնպիհ կիւնիւ վիրուա իտէն պիր մէքթուպտա իշար գըլընմըշ ըր։

Միւշարիւէյհ հազրէթլէրինին՝ Էյվօրնօ, Վէնէտիկ վէ Վիէննատա ուղրատարագ, Էյվօրնօ Էրմէնի-գաթօլիք Լհալիսինի վէ Մխիթարեան Թարիգաթլարը մանասթիրլարընը զիեարէթ իտէճէքլէրի մէմուլը գավի օրուպ, անճագ Մարտն 24 ետ 25ին՝ Ամանի Ծաղկազարդտան պիր իքի կիւն էվվէլ Վիէննա Թարիգիյլէ չէհրիմիզէ մուվասըլէթ իտէճէքլէրի միւհթէմիլ ըր։

ՐԷՃԱ

Թաշրալարտա պուլունուպ ապօնրման միւատէթլէրի խիթամ պուլմուշ օլան միւհթէրէմ ապօնէլէրիմիզին՝ ապօնէլիքլէրինէ տեվամ իթմէք արզուսինտէ օլտուգլարը հալտէ, ապօնրման պէտէլլէրինի Թարաֆըմըզտա կէօնտէրմէլէրի ըճեա օլունուր։

Կ-ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Կ-Բաթրիգ Գայմագամը բիւթպ. Սահակ Սէրբ. Հաճեան հազրէթլէրինին Քահանայլըղընը 50նճի սէնէսի օլմասը միւնասիպէթիյլէ, էօնիւմիւզտէքի Ծաղկազարդ կիւնիւ իճրասը մուգարրէր օլան զիյնէթին ինթիզամ վէ հիւսնի թէրթիպի իչին Գերպ. Ահէմեան՝ Ներսէս վէ Գերպ. Քէչէճեան Լեւոն Ծ. Վ.լէր իլէ Գերպ. Պատուհասեան Կարապետ Վ.տէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիոնը մախսուս թէշքիլ օլունմըշ ըր։ Իշպու գիյնէթ հագգընտա աթիտէքի տավէթնամէ իճապ իտէն զէվաթա թէվզի գըլընմագտա ըր։

ԱՐՀԻԱՊԱՏԻՒ

ՍԱՀԱԿ ԳԵՐԱՊԱՅԾԱՌ ՀԱՃԵԱՆ

ՏԻՏՂՈՍԱՒՈՐ ԱՐՔԵՊ. ԲԵՍԻՆՈՆԴԵԱՑ

ԵՒ

Կ-ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ

Հայ Կաթողիկէ Նուիրապետութեան Վաստակաւորն, որ իւր գործունեայ և արդիւնաւոր կեանքը անցուցած է Առաքելութեան դժուարին ասպարիզին մէջ՝ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ և Հասակութեանս օգտաշատ ծառայութիւններ մատուցանելով, առաջիկայ Ծաղկազարդին կը լրացնէ իր Քահանայական ձեռնադրութեան յիսնամեայ յիշատակը, որ պիտի բոլորէ իր ալեզարդ գլխոյն և անխոնջ ճակտին վերայ ոսկեղէն պսակը ՅԻՍՆԱՄԵԱՑ ՅՈՐԵԼԻՆԻ։

Իւր արդիւնքն և յիշատակ պատուելու փափաքող Նուիրապետութեանս և Հասարակութեանս Պատուարժ. և Մեծ. Անդամները կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ և մասնակցիլ սոյն Յոբելինի հանդիսութեանց, որ տեղի պիտի ունենան Ծաղկազարդի Կիրակի օրը, Ս. Աստուածածին Աթոռանիստ Եկեղեցւոյս մէջ, ուր Հանդիսաւոր ՅՈՐԵԼԵԱՐ ԱՐՀԻԱՊԱՏԻՒ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԸ հանդիսաւ Զայնաւոր Պատարագ պիտի մատուցանէ և Գոհաբանական աղօթքներ պիտի կատարուին, առաւօտեան ժամը 9ին (ը. Ե.)

Ս. Պատարագէն յետոյ շնորհաւորութիւններ և բարեմաղթութիւններ պիտի ընդունուին Կաթողիկոսարանի Սրահին մէջ։

Ի Բերա Կ Պոլսոյ 9)22 Մարտ 1906.

(Սատրագրութիւն)

⁂ Տիւն, Իտարէ մէճլիսի, Տեղապահ Արհ. Սահակ Արք. Հաճեան հազրէթլէրինին թահթը բրեաստէթինէ պիր իճթիմա, Բաթրիգխանէյին պազը մուհիմմ մատտէլէրի հագգընտա իճրատ միւզաքէրաթ իյլէմիշ ըր։

⁂ Բէնիշէնպիհ կիւնիւ, Կ-Բաթրիգ Գայմագամը բիւթպ. էֆ. հազրէթլէրի՝ բէֆագաթընտա Բաթրիգխանէմիզ գաբուքէհեասը սատատ. Յովսէփ էֆ. Շէհրեան օլտուղու հալտէ, Նէվրուզ օլմասը միւնասիպէթիյլէ, Իրան սէֆարէթխանէսինի զիեարէթ իտէրէք, սէֆիր հազրէթլէրինէ բասիմէր թէպրիքի իյֆա իյլէմիշլէր ըր։

⁂ Եէվմի մէղքիւրտէ, Արհ. Կարապետ Եպսկ. Քիւրեան՝ Կաթողիկոսարան քեաթիպլէրինէն Գեր. Յովսէփ Վ. Ճամճեան իլէ Սիրքէճի ըսթասիոնընա ազիմէթ իտէրէք, Տէրիսատաէթ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գօնթանը ավէթի միւնասիպէթիյլէ Կ-Բաթրիգխանէմիզ Թարաֆընտան պէտարլամը խոյամէտի իյլէմիշլէր ըր։

⁂ Մալիւմ ըր քի, սապէգ Մըսըր մէրխասասը Կ-Բաթրիգ բիւթպ. Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրի՝ մէմուրիյէթի լահըգտաեա ինթիխապ վէ թայինինտէն պէրի Մըսըր մէրխասալըղը միւնհէլլ գալմըշ օլուպ, պու տէֆա, ալտըղըմըզ մալիւմաթը մախսուսէյէ նէզարէն, մէղքիւր մէրխասալըղա մահէլլինէէ պիր միւնասիպինին ինթիխապընա իպթիտար իտիլմիշ, վէ իշպու մուամէլէի ինթիխապ՝ Գահիրէ իլէ Իսկէնտէրիէյէ իճրա օլունուպ, աթիտէքի նէթիճէ հասըլ օլմուշ ըր.

ԳԱՀԻՐԷՏԷ	Գուբա
1. Սերովբէ Գերպ. Դաւթեան	187
2. Աւետիս Արք. Արփիարեան	86
3. Պետրոս Գերպ. Գոեաունեան	83
4. Իգնատիոս Ծ. Վ. Մալոյեան	43

ԻՍԿԷՆՏԻՐԻԷՏԷ	Գուբա
1. Իգնատիոս Ծ. Վ. Մալոյեան	59
2. Սերովբէ Գերպ. Դաւթեան	33
3. Գրիգոր Վ. Վայնաչարեան	30
4. Աւետիս Արք. Արփիարեան	16
5. Պետրոս Գերպ. Գոեաունեան	15

Անճագ իշպու իքի մահէլլէ քէշիտէ իտիլէն գուրալար պիրլէշտիրիլիպ, էքսէրիյէթի գուրալը ալան վէ պիրի՝ Երմէնիգաթօլիք Մըսըր Եպիսկոպոս-Մէրխասալըղընա գաթիլէն ինթիխապ իտիլմէք իւզրէ Սինոդ մէճլիսինէ թագտիմ զէյլընաճաղը ուսուլ վէ նիզամընտան պուլունան իւչ նամզէտլէր՝ աթիտէքի զէվաթտան միւրէթթէպ պուլընմըշ ըր։ Գուբա

	Գուբա
1. Սերովբէ Գերպ. Դաւթեան	220
2. Աւետիս Արք. Արփիարեան	102
3. Իգնատիոս Ծ. Վ. Մալոյեան	102

Թէսաւիի արատա գալան սոն իքի նամզէտէն պաշգա, Պետրոս Գերպ. Գոեաունեանը, իքի եէրտէ ալտըղը գուրանըն միգտարը 98է պալիզ օլմուշ ըր։

⁂ Գէյրութ Կ-Բաթրիգ վէքիլի Գեր. Պետրոս Գերպ. Աբելեանը մահէլլը մէմուրիյէթինէ վասլ օլտըղը խապէր ալընմըշ ըր։

⁂ Պունատան էվվէլ, Բաբա հազրէթլէրինի զիեարէթ վէ ահվալը սըհհիյէսինի թէտավի իչին Բոմանա աղիմէթ իթմիշ օլան Գեր. Անտոն Վ. Մէրճիմէքեան՝ պուքէրրէ Տէրիսատաէթէ ավէթ իթմիշ ըր։

⁂ Բէնիշէնպիհ կիւնիւ, Էրմէնի բաթրիկի բիւթպ. Օրմանեան էֆ. հազրէթլէրի տախի, Նէվրուզ միւնասիպէթիյլէ թէպրիք զըմընտա, Իրան սէֆարէթխանէսինէ ազիմէթ իյլէմիշ ըր։

⁂ Հէր սէնէ կիպի, պու սէնէ տախի, Ս. Փրկիչ խասթախանէսի մէնֆասթընա պիր գօնսէր վէրիլմէսի խուսուսընա միւսատաէի սէնիյէ էրզան պուլրուլմըշ օլուպ, իշպու գօնսէրին՝ Ծաղկազարդ եախսա Նոր Կիրակի կիւնիւ իճրասը մուգարրէր օլտուղը իյիտիլմիշ ըր։

ԹԱՏԻՃԻԼ

ԱԼԺԷԶԻՐԱՍ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ.— Պէրլին մէհաֆիլի ատէսինտէ պէեան իտիլտիկինէ նէզարէն, գօնֆէրանս միւզաքէրաթընըն սոն կիւնլէրտէ միւշքիլաթա ուղրամասը՝ Ֆրանսանընը՝ Ավսթրիա լահնասընը բէտտա իթտիկի հալտէ, բոլիս թէնսիզաթընըն պէյն էլ տիւել իճրասը հագգընտա Ալմանիատա նէ կիպի թէէմինատտա պուլունաճաղընը իյդահ վէ պէեան իթմէմէսինտէն նէյէթ իյլէմիշ ըր։ Թէէմինատ մէսէլէսինին մահիյէթի անլաշըլմատըգճա, գօնֆէրանսըն իճթիմար ումումիսի ազտ օլունմաեաճագ ըր։ Ալժէզիրատտա Ֆրանսըզ վէ Ալման մուրախխասլարը արաբնտա միւզաքէրաթ ճերէեան իթմէքտէ օլտուղը կիպի, Բարիզտէ՝ Ալմանիա սէֆիրիյլէ Ֆրանսա հաւքիւմէթի, վէ Պէրլինտէ տախի՝ Ֆրանսա սէֆիրիյլէ Ալմանիա հիւքիւմէթի պէյնինտէ միւզաքէրաթը խուսուսիէ ճերէեան իտիւոր։ Բոլիս թէնսիզաթը մատտէսի թէսվիէ իտիլտիքտէն սոնրա, պանգա մէսէլէսինին միւզաքէրէսինէ եէնիտէն տէվամ օլունաճագիմիշ։

⁂ Աթիտէքի բրոժէ իլէ, հէր կէօնա միւշքիլաթընը էօնիւ ալընաճաղը՝ ազրումալիւմաթ ալան մէհաֆիլտէ զանն օլունուեոր. եանի Մարգարէն սէքիզ լիմանընտա բոլիս թէնսիզաթընըն Ֆրանսա վէ Իսպանիա տէվլէթլէրի թարաֆընտան իճրա իտիլմէսի, վէ Թանճերտէքի հէյէթի սիւֆերատա, պիթարաֆ օլան քիւչիւք պիր

հիւքիւմէթէ մէնսուպ պէօյիւք պիր զապիթին՝ ֆէննի միւշավիր մագամընտա իլավէսիլէ, սիւֆէրաի միւմաիլէյհիւմիւն՝ գօնթրօլ վազիֆէսիլէ միւքելլէֆ օլմասը։

Պէրլինտէն ալընան նիմ րէսմի խապէրլէր՝ Ալժէզիրասան ալընան խապէրլէրտէն տահա զիեատէ իմմիտպախշ տը։ Ալմանիա՝ Գազապիանգա հագգընտաքի թալէպինատ իսրար իթմէյիպ, էկերչի բօլիս թէնսիզաթը իւզէրինէ պէյն էլ տիւէլ պիր գօնթրօլըն վազիֆէլերի սերահաթէն թայեին օլունուր իսկ, Պէրլինտէ պունունլա գանատաթ իտիլեմէք իմիշ։ Պու գատար զահմէթ վէ եօրկունլըգտան սօնրա, գօնֆէրանսըն պաչա չըգմասը միւմքինսիզ տատ օլունուեօր։ Բէյնթէր Լօյտ զաղէթասը տիեօր քի, Ալժէզիրատ գօնֆէրանսընտա պիր իթիլաֆ հուսուլինէ չալըշան տէվլէթլէր՝ ասլա չիմիքի գատար իպրազը զայրէթ իթմէմիշլէր տիր։ Պունատան՝ նէթիճէի իթիլաֆքն եագըն օլտուղը զանն օլունուեօր։

ՎԱԹԻԳԱՆ.— Իսքանիա գրալընընն նիշանլըսը բրէնսէս Վիգթօրիա տը Պաթէնպէրկին, ըէսմը իգտիվաճատան էվվէլ Բաքա հազրէթլէրինի զիեարէթ իթմէք ֆիքրինէ պուլունտուղը՝ Բօմատա մէհաֆիլի այիէսինատ թէէմին իտիլիեօր։ Քէզալիք թէէմին օլընտըղընա նէզարէն, կէլէճէք ապրիլատ իմբէրատօր Վիլհէլմ՝ Իթալիա գրալը իլէ Բաքա հազրէթլէրինի զիեարէթ իտէճէք տիր։ Իմբէրատօր, պու պապատ Բաքա հազրէթլէրինէ մէքթուպ եազմըշ տըր։— Ֆրանսանընն իլլէրինէ կէլինէճ հիւքիւմէթին իտարէի ումումի հագգընտաքի նիզամնամէսինատ, բիսգօբօլարընը՝ բուհպան թարիգաթլարը իւզէրինէ նէզարէթ հագգընը հայիզ օլաբզլարընը թատիգ իյլէմէսի՝ Վաթիգանտա մէհմունիյէթի մուճիպ օլմուշ տըր։ Հալը հազրը տահա զիեատէ միւշքիլլեշիրմէմէք իչին, Քիւրտիր չէրիֆ՝ հէր կէօնա նիւմանչի ալէնիատէն չիմտիլիք կէրի տուրատագ իմիշ։ Բաքա հազրէթլէրի, զաթէն պու պապատ Ֆրանսըզ բիսգօբօլարընտա թալիմատը մահրէմանէյի վէրմիշ վէ չիֆահէն բրօթէսթօտանը պէեան իյլէմիշ օլաբզընտան, միւմանիլէյհիւմ բիսգօբօսլար, ալմըշ օլաբզլարը թալիմատը իտաֆիյէ մուճիպինճէ վէ իճապը մասլահաթա կէօրէ հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։

ՐԸՏՎԱՆ ԲԱՇԱՆԸՆ ՎԷՖԱԹԸ

Շէհիր էմինի Ըրտվան բաչա, տիւն ագշամ իւսթիւ, կէօզթէբէտէ քեսային քէօշկիւնէ ազիմէթ իթմէք իւզրէ։ Հայատար-բաչատան Թրէնէ բաքիպ օլմուշ, վէ կէօզթէբէ ըսթահօնընա չըգըպ, պիր ազ իլէրլէտիկի սըրատա, ատավէթը չախախյէտէն տօլայը իքի չախս թարաֆընտան ճէրհ իտիլմիշ տիր։ Միւշարիլէյհին էսէրը ճէրհէն միւթէէսսիրէն վէֆաթ իյլէտիկի մաէթթէսիւֆ խապէր ալընմըշ տըր։

Նայը, պու կիւն, իսթիլաֆաթը մախսուսէ իլէ գալաբրըլաճագ տըր։

ՐԷՍՄԸ ՏԱՄԿԱ ԳԱՆՈՒՆԸ ԼԱԻՀԱՍԸ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՈՒՄՈՒՄԻԷ

(4335 նումէրօտան տէվամ)

Էֆրատ թարաֆընտան քեաղրտ վէ պէշ եա սահր մէվատտ իւզէրինէ թէրթիպ վէ թէվզի օլունան մաթպու վէ ղայրը մաթպու իլանամէլէր վէ բրօկրամլար վէ թարիֆի իլանլար վէ իլանը հավի գաթալօկլար վէ մէքթուպ թարզընտա աչըգ վարագալար (սիրքիւլէրլէր) 2 բարա.

(Մուաֆիեաթըն 27ինճի նումէրօսընա միւրաճաաթ).

92.— Էֆրատըն մէնաֆիինէ միւթէալիգ օլարագ թաթպիգ իտիլէն տէվատրը ըէսմիյէ իլանաթը 5 բարա.

(Մուաֆիեաթըն 64իւնճիւ նումէրօսընա միւրաճաաթ).

93.— Էֆրատ թարաֆընտան քեաղրտ վէ եա մուգավա իւզէրինէ պիթթէրթիպ մէվգրի ումումիյէտէ թաալիգ վէ իլտագ վէ եախատ ախէր սուրէթլէ թէչիր իտիլէն իլանաթ 5 բարա.

Այրը այրը էչխաս թարաֆընտան մէվատտ միւթէնէվվիտ հագգընտատ թանդիմ օլունուպ, պիր քեաղրտ վէ եա մուգավաեա տէրճ օլունան իլպու նումէրօտատ մուհարրէր իլանաթըն հէր պիրի իչին այրըճա ըէսմ իյֆասը լազըմ կէլիր։

(Մուաֆիեաթըն 65ինճի նումէրօսունա միւրաճաաթ).

94.— Էֆրատ թարաֆընտան քեաղրտ վէ մուգավանընը զայրը մէվատտ իւզէրինէ պիթթէրթիպ մէվգրի ումումիյէյէ թատիլիգ վէ իլտագ վէ եախատ ախէր սուրէթլէ թէչիր իտիլէն իլանաթ.

1 մէթրօ միւրէպպարն նըսֆը վէ եա անտէն տուն օլանլար սէնէվի 20 բարա.

1 մէթրօ միւրէպպարն եարըսընտան զիեատէ 1 մէթրօ միւրէպպարնա գատար օլանլար սէնէվի 1 ղչ.

1 մէթրօ միւրէպպարնատն զիեատէ օլանլարը պէհէր մէթրօ միւրէպպար վէ քիւսուրաթը իչին սէնէվի 5 ղչ.

(Մուաֆիեաթըն 65ինճի նումէրօսունա միւրաճաաթ).

95.— Հէր նէվ ատրէսլէրի հավի մէճմուալար.

200է գատար սահիֆէյի հավի օլանլար 1 ղչ.

200ատէն եօգարը 500է գատար հավի օլանլար՝ 2 ղչ.

500ատէն զիեատէ հավի օլանլար 5 ղչ.

96.— Տօղրուտան տօղրուեա էֆրատ վէ եա էֆրատըն մէնաֆիինէ տիւ օլարագ տէվատրը ըէսմիյէ թարաֆընտան հէր նէվ զազէթալարա վէ ըէսատիը մէվզուաթյէ տէրճ իթտիրիլէն իլանլարը նիւսխէի ասլիյէսի.

1 տէֆա թատ իթտիրիլէճէք իլան իչին 1 ղչ.

2 տէֆատան 10 տէֆատա գատար թատ իթտիրիլէճէք իլան իչին 2 ղչ.

11 տէֆատան 20 տէֆատա գատար թատ իթտիրիլէճէք իլան իչին 3 ղչ.

21 տէֆատան 50 տէֆատա գատար թատ իթտիրիլէճէք իլան իչին 5 ղչ.

50տէն զիեատէսի իչին 20 ղչ.

Թէքէրրիւր իտէճէք իլանլար՝ իւք իլան թարիխինատէն իթիպարէն 1 սէնէ իչինատ նէշր իտիլմիշ օլմալը տըր։

Իլանաթը միւքերրէր մէթնինին թէֆէրրուաթընճա իճրա իտիլէճէք թատիլաթ՝ ֆազլա տամկա ըէսմի իսթիֆասընը իսթիզամ իթմէզ։

(Մուաֆիեաթըն 64, 66, 68ինճի նումէրօլարընա միւրաճաաթ).

97.— Ըէսատիը զայրը մէվզուաթյէ տէրճ իթտիրիլէն իլանլարը նիւսխէի ասլիյէսի 1 ղչ.

(Մուաֆիեաթըն 64 վէ 67ինճի նումէրօլարընա միւրաճաաթ).

98.— Պէշ ղրչ. վէ եա օնատան ֆազլա մագթու վէ եա նիսպի տամկա ըէսմինէ թատի էվրագը տէվատրը հիւքիւմէթէ իպրազ օլունան խիւլասա վէ սուրէթ վէ թէրճէմէլէրի 5 ղրչ.

Պէշ ղրուշտան տուն տամկա ըէսմինէ թատի էվրագը տէվատրը հիւքիւմէթէ իպրազ օլունան խիւլասա վէ սուրէթ վէ թէրճէմէլէրինատէն՝ ասըլլարընը թատի օլտուղը տամկա ըէսմի ալընը։

(Մուաֆիեաթըն 75ինճի նումէրօսունա միւրաճաաթ).

99.— Էֆրատ թարաֆընտան վուգուպուլան թալէպ իւզէրինէ գուեուտաթ վէ մուգարրէրաթը ըէսմիյէնին էֆրատա վէրիլէճէք խիւլասա վէ սուրէթլէրի 5 ղրչ.

(Մուաֆիեաթըն 4 վէ 9ինճը նումէրօլարընա միւրաճաաթ).

100.— Հէր նէվ ինչաաթա միւթէալիգ օլարագ էֆրատ թարաֆընտան տէվատրը ըէսմիյէյէ վէրիլէճէք ըէսմ վէ բլան վէ խարիթալարը պէհէրի 3 ղչ.

(Մուաֆիեաթըն 12ինճի նումէրօսունա միւրաճաաթ).

101.— Հէր նէվ ինչաաթա միւթէալիգ օլարագ տէվատրը ըէսմիյէտէն միւթէահիւտլէրէ վէրիլէճէք ըէսմ վէ բլան վէ խարիթա վէ քէչի տէֆթէրլէրինին պէհէրի 3 ղչ.

102.— Մէմուրինին թէրճէմէի հալ վարագալարը 5 ղչ.

Թէրճէմէի հալ վարագալարընա բապթ օլունանճագ էվրագը միւապիթէ սուրէթլէրի, պիր քեաղրտ իւզէրինէ եաղըմը օլուր իսկ, պիր սուրէթ ատտ օլունարակ 5 ղչ. ըէսմը մագթուզ թապի տիր։

(Մուաֆիեաթըն 72ինճի նումէրօսունա վէ 69ինը մատատէյ միւրաճաաթ).

103.— Մի զայէտ վէ միւնագաշա գայմէլէրինէ քէչիտէ օլունանճագ իհալէի գաթիյէ գարարլարը.

1000 ղչ.ա գատար պէտէլի իհալէի հավի օլանլար 1 ղչ.

1000 ղչ.տան եօգարը պէտէլը իհալէի հավի օլանլար 3 ղչ.

104.— Միւթէզիմինէ իլզամը հավի հավի օլանլար 3 ղչ.

104.— Միւթէզիմինէ իլզամը հավի վէրիլէճէք զապթնամէլէր 2 ղչ.

105.— Արագ իսլանինատ իսթիմալ իտիլմէք իւզրէ, միւսքիրաթ ամիլլերի, մէյխանէճիլեր թարաֆընտան միւապայէտ օլունան գուրու իւզիւմ վէ ինճիր վէ խուրմա կիպի մէվատտը իպթիտաիյէնին գայրընա մախսուս էֆթէրէ հէր գայտ օլունան միգտար իչին 2 ղչ.

106.— Իմալ օլունան չարապ վէ արագը միգտարընը միւթէզամմին օլարագ իսթիմարա տէֆթէրլերինէ վէ թիճճար պէյնինատ ալընը՝ սաթըլան իրէք վէ գազլարը գայրընա մախսուս ըէսմի ճիզատանլարա իճրա իտիլէն պէհէր գայտ իչին 2 ղչ.

107.— Ֆէվգէլատէ տամկա վազը պօրտրօլարը 1 ղչ.

108.— Բուլ պահլերինին բուլ իչթիրասընա տահիր օլան պօրտրօլարը 1 ղչ.

109.— Բուլ պէյիյէ բուխսատնամէլերի 25 ղչ.

110.— Քիթապ վէ ըէսալէ վէ ղազէթա նէշրի բուխսատնամէլերի 10 ղչ.

111.— Սու վէ կազ գումբանիալարըյա պունլարա միւմասիլ շիրքէթլերին ապոնրման մուգավէլէնամէլերի 1 ղչ.

112.— Սու վէ կազ վէ թրամվայ գումբանիալարը վէ պունլարա միւմասիլ շիրքէթլերին թուրուզ ու մէապիրատ հաֆրիեաթ վէ թատիրաթ իճրասը իչին տէվատրը պէհէտիյէ վէրիճէքլերի իիպարնամէլէր՝ 10 բարա.

113.— Թէաթրօ վէ գոնսէր վէ պալօ պիլէթլերի.

20 ղչ.տան 40 ղչ.ա գատար օլանլար 1 ղրչ.

40 ղչ.տան եօգարը օլանլարա պիլէթին իւզէրինատ զըյմէթի մուհարրէր օլմահանլար 2 ղչ.

(Մուաֆիեաթըն 88ինճի նումէրօսունա միւրաճաաթ).

10 մատտէ.— Բուսումը մագթուէ թարիֆասընտա վէ մուաֆիեաթ ֆասլընտա միւնտէրիճ օլմահան վէ ըէսմը նիապիյէ թատի պուլունմահան հէր նէվ էվրագ իլէ պունլարընը խիւլասա վէ սուրէթը թէրճէմէլէրինէ, տէվատրը հիւքիւմէթէ իպրազ օլունընը զէման 1 ղչ.լըգ ըէսմը մագթու բուլը եաբըտրըրլաճագ տըր։

(Տէվամի)

ԱՇԱՐ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

Պու քերրէ թատիլէն գալէմէ ալընը, պիլիոթիյզան մէրիյէթը անքեամընա իրատէի սէնիյէի ճէնապը Խիլաֆէթէնահի չէրէֆմիւթէալլիգ պույրուլմուշ վէ 322 սէնէսինտէն իթիպարէն մէվզրի թաթպիգէ վազ գելընմըշ օլան Աշար նիզամնամէսի տիր։

ՖԱՍԼԸ ԷՎՎԷԼ

Աշարըն սուրէթը իսթիֆասը հագգընտա տըր.

1 մատտէ.— Էօշր՝ թօքրագ մահսուլաթընտան ալընը։

2 մատտէ.— Նէհր վէ գատապալարտա վէ քէօյլերատ քեային էվլերէ պիթիրիք վէ էթրաֆը տիվար վէ եա չիթ վէ եախատ ալամէթը ֆարիգաի սահրէ իլէ մուհաֆ

վէ իսանէ ավլուսընտան մատատա պուլունան 919 եէնի արչըն միւրէպպարնտան եանի պիր աթիգ ատօնիւմատէն նօգատան մահէլլերին մահսուլաթընտան էօշր ալընմագ։

3 մատտէ.— Օտուն վէ քէօմիւր արէրիլագ էօշրատէն միւաթէանա օլատ ղը կիպի, սէպզէ ըթլագ օլընան մահսուլաթտան թէրավէթի զահի օլատուգտան սօնրա, էքու իսթիմալէ սարիհ էօշմահան վէ սալամուրա օլամահան վէ պօսթան ըթլագ գըլընմահան մէլհիյէ, էպէկիւմէճի, սէմիզաթ, սալաթա, մարուլ, բրանսա վէ ընբանակ կիպի մահսուլաթ տախի էօշրատէն միւաթէանա տը։ Անճագ սալամուրատա սարիհ օլան վէ միւատէթը մէսիտ հալը թարավէթատ տէվամ իտէն հէր նէվ սէպզէտէն էօշր ալընը։

4 մատտէ.— Արագի գանունամէսինին 127ինճի մատատէսինատ պէեան օլունատուղը իւզրէ, ալէլումում մահսուլաթ վէ մազրուաթը արզիյէ, նէրէտ հարման օլունուր իսկ օլընը, հէր հանկը քէօյ հուտուտաք տախիլինատէքի արազիտ նատիթ օլմուշ իսկ, աչարը օլ քէօյէ տիր։ Շու գատար քի եէթիշտիկի արազինին թապի օլատուղը քէօյտէն պաչգա մահէլատ խարման իտիլէն մահսուլաթ վէ մէզրուաթ՝ հէյեթը իսթիարիյէ թարաֆընտան ատմէթ վէճճէլ թատատատ վէ եախատ թազտիր վէ թախմին իտիլէրէք, ատհապը եէտինէ սուրէթը հալի միւպէյեին իլմուխապէր վէրիլիր. եայլագ վէ գըշլագ պէտէլաթը էօշրիյէսի իլէ 5ինճի մատատէտ պէեան օլունան սազ էօշրու հագգընտա տախի պու վէճճէլ մուամէլէ օլունուր. հիչ պիր քէօյ տախլինատ իթիպար իտիլմեէն եայլագ վէ գըշլագ վէ սազլըգ էօշրլերի քէմաքեան այրըճա իտարէ վէ իհալէ օլունուր։

5 մատտէ.— Սահիպի օլմահան կէօլլեր իչինատ վէ քենարլարընտա պիթեն սազլար վէ քէզալիք սահիպի օլմահան օրմանլարտա հասըլ օլան քերէսթէ իլէ սազ մահսուլաթը միրիյէ տիտ օլուպ, պաչգաճա իտարէ օլունուր. սահիպի էօհտէսինէ պուլունան կէօլլերատ հասըլ օլան սազլար իլէ քէզալիք առհապը լօճաէսինատ պուլունան օրմանլարտա հասըլ օլան հէր նէվ մահսուլաթտան էօշր ալընը։

6 մատտէ.— Էօշրը մահսուլան վէգն ու թէքիլիյէ (քիլեյէ վուրուլմագ) այնէն վէ եախատ էանատ թահսիլինատ հասըլ օլաճագ մուվաֆֆագաթ՝ թարաֆեյնէ կէօրէ պէտէլեն ալընըպ, ֆագաթ պաղը մահսուլաթըն սուրէթը թաչիրի՝ նիզամաթը մախսուսէսինէ թապի օլատուղը կիպի, պազըսընտան թախմին վէ թագտիր իլէ էօշր ալընմագ վէ պաղըսընը էօշրի տախի մութլագա պէտէլը իսթիֆա գըլընմագ վէ թէհամմիլ օլատուղը հիհէթլէ, պունլարըն գավարտը թաչիրիյէրիյէ հանկըլարընտան պէտէլը էօշր արմագ լազըմ կէլէճէկի՝ իլպու նիզամնամէյէ միւզեյնէլ 1 նիւմէրօլու թարիֆնամէտ կէօսթէրիլմիշ տիր։

(Տէվամի)

ԵԱԶ ՄԷՎՍԻՄԻ ԻՉԻՆ ՔԻՐԱԼԸԳ ԽԱՆԷԼԷՐ

Եէնիքէօյտէ Քէօյ-պաչընտա 24 ն.լու պիր պապ ախչապ խանէ, էչեա իլէ քիրաեա վէրիլէճէք տիր։ — 7 օտասը վար, վէ տէնիզէ կիւզել նէզարէթ իտէր, վէ էվին էօնիւնտէ կէզճէք չայըր վար տըր։ —Իսթիճար իթմէք իսթէեէնլերին՝ Պէյօղլունտա, Սագըզ-աղաճընտա Էրմէնի-գաթօլիք Բաթրիգխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի։

* * *

Պէօյիւք-տէրէ բիեացասընտա 106 վէ 108 Ն.լը խանէլեր։—Պէհէրի 9ար օտալը, տէնիզէ նազըր, հավասը վէ նէզարէթի զաեէթ կիւզել։ Եազ մէվսիմի իչին քիրալըգ տըր։ Տէրունինտէ Տէրգօս սուեու վար։ — Իսթիճար իթմէք իսթէեէնլերին՝ Պէյօղլունտա Սագըզ-աղաճընտա Էրմէնի-գաթօլիք Բաթրիգխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլերի։

•2—10

ԹԼՓԱՆԻՀԱՅ

Սաատարէթիւզմա մէքթուպի գալէմի խիւլէֆաաընտան Իպրահիմ պէյ, էօնտէսինէ ուլէա էվվէլի Թէվճիհիյէ, Ամէաթի Տիվանը Հիւմայուն գալէմի խիւլէֆալըզընա Թայեին. Հումա մուհասապէճիլիկինէ՝ Տէրսիմ մուհասապէճիսի Քեամիլ էֆ., Գօլընրա ֆախրի պաշ չէհպէնտէրլիկինէ՝ Դրիւպ ֆապրիգասը Միւսիրի սապզը Մ. Մանաս. ճառուզէն Թայեին. Այսրն վիլայէթինէ Ագհիսար գայմագամլըզը՝ Էյմէ գայմագամը Վասֆի պէյ, Էյմէ գայմագամլըզը՝ Ագհիսար գայմագամը Լութֆի պէյ Թէֆվիզ. Տէրիսաատէթ Թիճարէթ, Զիրաաթ վէ Սէնայի օտասը հէյէթինէն Տիգրան Մանուկեան վէ Թօտորաքի Կիւրճի էֆ. լէրէ սանիէ սանիսի բիւթպէսի Թէվճիհ. Մէքթէպը Իսաատի Հարպիի Շահանէ տախիլէ Միւսիրի Ալի բաշա՝ մէքթէպը մէզքիւր Միւսիրիյէթինէ, Բիւրզէրին գօմանտանը մերիլիվա Բէյիտ բաշա՝ Իբէք միւթէսարրըֆ վէ գօմանտանլըզընա, Բիւրզէրինէ պուլունան սիւարի մերիլիվասը Անմէտ բաշա՝ Բիւրզէրին գօմանտանլըզընա, Ազիզիյէ գարազօլխանէսինէ մէմուր Ֆէրիգ Մուսթաֆա բաշաեա պիրինճի Ֆերիգլիգ բիւթպէսի Թէվճիհ. Տէրիսաատէթ Թիճարէթ, Զիրաաթ վէ Սէնայի օտասը հէյէթինէն Աթանասաքի էֆ. Եօրկիատիսէ վէ Մանիսազատէ Հաճի Հիւսէյին Սապրի էֆ՝ յէ Գիւնճիւ Մէճիտի. Իրան կէօմրիւքլիւ-ի նազըրը Պէյճիգալը Մ. Նաուսը զէվճէսինէ Լինճի բիւթպէսէն Շէֆգաթ նիշանլարը ինան պույրուլմուշ տըր։

ՏԱՅԻԼԻԼ

Ֆիւն. Սէլամլըգ ռէսմը ալիսինէն սօնրա, շայեան պույրուլան միւսաատէի ոէնիթ իւզէրինէ, Ֆրանսա վէ Իսպանիա սէֆիրլէրի, այրը այրը սուրէթի զայրը ըէմիթէտ հուզուրը հազրէթի Բատիշահիյէ գապուլ պույրուլմըշլար տըր։

—Հասըլամը՝ մուհաճիրլէրին իսքեան վէ սաիր իհթիեաճաթընա մախսուս օլմագ իւզրէ, Զիրաաթ պանգասը թարաֆընտան թէրթիպ օլունան բիանգօ պիլէթլէրինին սաթըշը վէ իքրամիէ խասապէթ իյլէտիկի հալաէ, թէէտիեաթը իճրասը մաուսմէլաթընա՝ Տէրիսաատէթ վէ վիլայեաթը Շահանէտէ Օսմանլը պանգասը շիւպէլէրի թարաֆընտան տախ իյֆասը խուսուսընա տաիր Զիրաաթ պանգասը իլէ Օսմանլը պանգասը՝ արասընտա թանզիմ օլունաճագ մուգավէլէնամէ, էվվէլքի կիւն, Զիրաաթ պանգասը միւտիրի սանիսի Շեվքէթ պէյ իլէ Օսմանլը պանգասը մէմուրը մախսուսը արասընտա գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

—Բէնիչէնպիհ կիւնիւ Ինկիլթէրրա, Իթալիա վէ Եունան սէֆիրլէրի՝ Սաալոնիկ վէ Խարիճիէ նազըրը հազարաթըյլա միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Տէրիսաատէթ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գօնթան՝ բէնիչէնպիհ կիւնիւ շէհրիմիզէ վասլ օլմուշ, վէ Սիրքէճի ըսթասիօնունտա՝ թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն վէ Պապը Ալիտէն կէօնտէրիլէն մէմուրիյնի մախսուսէ իլէ Ֆրանսա սէֆարէթի միւթէշարը Մ. Ոօք, սէֆարէթի մէզքիւրէ մէմուրլարը. Օսմանլը պանգասը միւտիրի ումումիսի Մ. Տըֆէս, միւտիրը Բանճիրի պէյ, գօմանտան Պերժէ վէ սաիր զէվաթ թարաֆընտան իսթիգպալ օլունմուշ տըր։— Բաբա հազրէթլէրինին Տէրիսաատէթ վէքիլի Մօնս. Թաչչի ճէնապլէրի՝ Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ պիլադիմէ, պէեանը ըէսմը խօշամէտի վէ զէվճէսի մատամ Գօնթանը վէֆաթընտան սօլայը իյֆաի ըասիմէի թաազիյէթ իյլէմիշ տիր։

—Ամանիա սէֆիրի՝ չարչէնպիհ կիւնիւ Խարիճիէ նազըրը հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Բէնիչէնպիհ կիւնիւ Իրանլըլարա Նէվրուզ օլտուզընտան, Իրան սէֆարէթխանէսինտէ սէֆիր հազրէթլէրի՝ զիեարէթլէ կիտէն ըիճալը Օսմանիէյի, սիւֆէրայը, բաթրիգխանէլերին հէյեթլի մախսուսլէրինի, Իրան թէպասը վէ սաիր միւթէպերանը գապուլ իթմիշ, Շահ հազրէթլէրինէ պիր թէպրիք թէլէկրաֆը քէշիտէ իյլէմիշ, վէ պու վէսիլէ իլէ «էշրէֆիէ» տէնիլէն սիքքէլէր թէվզի օլունմուշ տըր։

—Կէչէն կիւն Գալաթա Պօրսասը մէճլիսի՝ Պօրսա գօմիսէրի Նուրի պէյին թահթը բիեասէթինտէ ագտը իճթիմա իտէրէք, միւթէվէֆա Մ. Զիսի եէրինէ եէնի ըէյիսին ինթիխապընա թէչէպպիւս իտիրմիշ, վէ 1322 սէնէի մալիէսի իչին Մ. Թէմօլէօն Ֆրանչէսթի ըէյիս ինթիխապ օլունմուշ, վէ Պօրսա սանտրգքեարլարը Մ. Մ. Գօհէն վէ Եէրասիմա Մօլֆէօսի՝ սէնէի մէզքիւրէ իչին մէմուրիյէթլէրինտէ իպգա իտիլմիշլէր տիր։

—Պէլճիգա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Պրիսել Օսմանլը սէֆարէթի միւթէշարը սապզը Միհրան էֆ.յէ Յիւնճիւ վէ Պրիսել պաշ չէհպէնտէրի Արսլան էֆ.յէ Գիւնճիւ բիւթպէսէն վէրիլէն Լէօբօյտ նիշանը գապուլինէ միւսաատէի սէնիէ էրզան պույրուլմուշ տըր։

—Պէյօղլունտա Ագարճատա խանէսինտէ մուգիմ պազգալ էնտաֆընտան Եանի Գարաքէօքչինին, Գալաթատա Եիւքսէք-գալտըրըմտա 53 նուլը տիւքքեանտա մուգիմ թէրզի Լէօնը, Իսթանպօլտա Գալաթըրճը օղլու խանընտա գօմիսիօնճու վէ թաճիր Միհրան Սինէմ-Գալֆաեանը իֆլասլարընա հիւքմ օլունմուշ տըր։

—Ֆրանսանը Խարբուրթ վիս-գօնսօլօսու Մ. Բէրու՝ էնգարլ գօնսօլօսլուղընա թայեին գըլընմըշ տըր։

— Ուզունլուղը 26 քիւմէթրատան իպարէթ օլան Ատանա-Մէրսին տէմիր եօլունուն Պաղտատ շըմէնտըֆէր խաթթընա պիրլէշտիրէրէք, մէզքիւր խաթթըն, պու սուրէթլէ, Պահրը Սէֆիտէ պիր մախրէճի օլաճաղը բիվաեէթ օլունուեօր։

—Մօլթէ վաբօրը, բէնիչէնպիհ կիւնիւ շէհրիմիզտէն հարէքէթի իթմիշ տիր։ Մէզքիւր վաբօրըն սէյեահլարընտան 10 քիշի, պիր գաթարը մախսուս իլէ էսկիշէհրէ կիտիպ, զիեարէթի իթմիշլէր, վէ վաբօրըն հարէքէթինտէն էվվէլավտէթ իյլէմիշլէր տիր։

—Պրուսատա, Բազար իրթէսի կիճէսի, Գայղան չարշըսընտա, պիր տօղրամաճը տիւքքեանընտան հարիգ պուհուր իտիպ, մէզքիւր չարշը վէ ճիվար 4-5 սօղագտա 14 խանէ իլէ 40 տիւքքեան եանմըշ տըր։

Եանան պինալարտան 7սի սիկուրթալը իմիշ։

—Ինքի սէնէ էվվէլ Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա պազը գացալար աշըլարագ, սիրգաթ վուզու պուլմըշ, վէ Գալաթա սարրաֆլարընտան Ժօրժ Անթիբանը գացասընտան տախի 700 լիրա չալընմըշ իտի։ Զապրթաճաճ պուսիրգաթ հագդրնտա իճրա իտիլէն թահգըգաթտա, Անթիբանը գացասը ճէպրէն աշըլմաեըգ. անախթար իլէ աշըլտըզը թէպէյեուն իթմէքլէ. մէրգում՝ պու վէ տիկէր սիրգաթլարը ֆաբիի մագամընտա տէրտէսթ իտիլիպ, մուհաքէմէսի իճրա օլունմըշ, վէ պէրաէթինէ գարար վէրիլմիշ իսէ տէ, Անթիբա՝ նամուսընա խալել կէլմիշ օլտուզընտան, օ վագըթտան պէրի ասըլ խըրսըզը արամըշ. վէ կէչէն կիւն Լ. Բ. իմզասը յա ալտըզը պիր մէքթուպտա, քէնտիսինին վէ տիկէրլերին գացալարը նէ սուրէթլէ աչըլտըզը պիտիրիլմիշ տիր։ Մէքթուպը եազան, խըրսըզըն չէրիքի օլուպ, չայրնան ագչէտէն քէնտիսինէ հիսսէ չըգարմատըզը իչին, չէրիքինի պիլտիրիլմիկինի պէեան իյլէմիշ տիր։ Մէքթուպտա պէր վէճհը ամի եաղըմըշ տըր։ «Պիր կիւն Գալաթատա ժօրժ Բաթրինօս եախօտ Թրիբօլի թիսթիս իսմինտէ պիր ատէմ իլէ կէօրիշտիմ. պիրլիքտէ պիր գացա աչարգ։ Սօնրա, թուլթուլուպ. Մահքէմէի ճինաեէթտէ մուհաքէմէ իտիլէրէք. իլչէր սէնէ իչին մահքիմ օլտուգ։ Միւտաէթը ճէզամըզ խիթամ պուլտուզընտա, պէն Անթինաեա կիթտիմ։ արգատաշըմ ժօրժ էյան Իսթանպօլտա տըր. վէ տիկէր պիր չօղ իսիմլերի վար տըր։ Պազընըզ գացալարը նա՞սըլ աչարս։ Գօմիսիօն խանընտա միւխթէլիֆ իսիմլէր իլէ գացալար քիրալար վէ սօնրա պրազըր, ֆագաթ էվվէլճէ պունլարա իքինճի անախթար իմալ իթտիրիպ, գացալար տիկէր քիմնէլէր թարաֆընտան քիրալանտըզընտա, Բաթրինօս՝ պունլարը եէտինտէքի անախթարլար իլէ գօլայճա աչարագ, սիրգաթը իճրա իտէր։ Սիզին գացանըզ տա, Բաթրինօսըն էվվէլճէ քիրալատըզը վէ իքինճի անախթարը եաբաբըրըպ, սօնրա պրազըզը գացալարտան պիրի տիր։» Անթիբա, պու մէքթուպը օգուտուզընտա, հայրէթտէ գալմըշ, վէ պիր ավօգաթա միրաճաաթլա, օ տախի մէքթուպը՝ Պէյօղլու միւթէսարրըֆը Համի պէյ հազրէթլէրինէ թագտիմ իյլէմիշ տիր։ Պիր չօղ թէհարրիեաթտան սօնրա, խըրսըզ, թէբէ-պաշը թարաֆլարընտա Պրիսթօլ գահվէսինտէ թուլթուլմուշ տըր։ Մէրգում, էվվէլճէ ինքեար իթմիշ իսէ տէ, օտասընտա պուլունան պիր չօղ անախթարլար, խըրսըզ ալէթլերի վէ մէքթուպլար իլչերինէ իգրարէ մէճպուր օլմուշ տըր։ Պու ուսթա խըրսըզ՝ միւխթէլիֆ իսիմլէր թաշըմըշ տըր։ Գալաթատա Եուվանչօնուն գահվէխանէսինին եազընընտա ժօրժ Բաթրինօս իսմինտէ պիր թիւթիւնճի տիւքքեանը աչմըշ, Պէօղլունտա Սագա չըգմազ սօգաղընտա Մուլուզըն լօգանթասընտա՝ Պաթիսթա տէյի քէնտինի թանրթմըշ, Գօմիսիօն խանընտա գացա քիրալատըզընտա՝ ժօրժ Բաֆթօբուլօ օլմուշ, տանն վէ գըլըճ թալիմի մուալիմլիկի իթտիկինտէ, ժօրժ Թրիբուլիթիսթիս իսմինի ալմըշ, վէ իգամէթ իթտիկի խանէտէ տախի Պաթիսթա իսմիյլէ քէնտիսինի թէսմիյլ իտէրլէր իմիշ։

—Խասքէօյտէ պիր խանէտէ իգամէթ իտէն զէվճ ու զէվճէ, պիր զէմանտան պէրի, խուսուսիյլէ ազչամըլարը վէ կիճէլերի, էվին թավանընտան չընզըրագ սէսի ալըգ, ֆագաթ թավանա չըգ տըգլարընտա, չընզըրագ սաիր պիր չէյ կէօրէմէտիքլերինտէն. էվվէլճէ պունա մանէա վէրէմէմիշլէր, սօնրա տա գօրգմաեա պաշլամըշլար տըր։ Նիհաեէթ չարէլերի թիւքէնիպ. էվի թերք իթմէյէ հազրլանմագտա իքէն, եանլարընտա քի գօնչու՝ պունլարըն էվտէն չըգմագ գարարընը վէ սեպեպինի իշտինճէ, կիւլմէքտէն քէնտիսինի ալամամըշտըր։ Մէկկէր իսէ, մէզքիւր գօնչու՝ պիր զէմանտան պէրի իքի էվին թավանլարընտա սըչանլարըն չօղալմասընտան թաճիգ օլարագ, պունլարը գաչրրթմագ իշին, գաբանտա թուլթուլան պիր սըչանըն պօղազընա չընզրրագ կէչիրէրէք սալըվերմէյի տիշինմիշ, վէ իշիտիլէն չընզրրագ իսէ, պունուն սէսի իմիշ էվլերինի թէրք իթմէյէ հազրլանան գարը գօճա՝ պու թէէմինաթա տա գանաաթ իթմէյիպ, քէնտիլերի տէ պիր գաբան գուրմըշլար, վէ չընզրրագը սըչանը պու սուրէթլէ թուլթմագտա, գարարլարընտան վազ կէչմիշլեր տիր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸ ԻԼԱՆԼԱՐԸ

Եունան թահվիլաթընը՝ 1906 էֆրէնճի Ապրիլ 1աէ ամորթի քէշիտէսի

Կէլէճէք էֆրէնճի Ապրիլին 1ինճի կիւնիւ քէշիտէ օլունաճագ օլան Եունան թահվիլաթընըն (եանի Եունան Նասիոնալ պանգասընը 1880 սէնէսի 100տէ 3 ֆայիզլի թահվիլաթընը) ամորթիսման գուրասընտա, թահվիլաթը մէզքիւրէնին պաչա պաչ թէէտիյէսինտէքի ինթիմալաթա գարշը Օսմանլը պանգասընը Գալաթա, Իսթանպոլ վէ Պէյօղլու տարիէլերինտէ մէզքիւր թահվիլաթ սիկուրթա իտիլմէքտէ տիր։ Պիր նուամէրօ՝ մէզքիւր գուրատա չըգտըզը թագտիրտէ, հուսուսէ կէլճէք զիյանՁուլիս 1 թարիխինտէքի գուբոն տախի տախիլ օլմագ իւզրէ, 40 ՖՐԱՆԳտան իպարէթ տիր։

Սիկուրթա իտիլէն թահվիլ ամորթի օլտուզը հալտէ, պանգա, պունուն եէրինէ սահիպինէ, գուրանը քէշիաէսինի միւթէագրպ, թագսիթի մէզքիւրը գուբոնուն համիլ վէ ամորթի իտիմէմիլ տիկէր պիր թահվիլ վէրէճէք տիր։

Տէրիսաատէթ, 20 Մարտ 1906

** Գալաթատա Օսմանլը Պանգասը մէքքէզինին թահվիլաթ չիւպէսինտէ, 1903 սէնէսի 100տէ 3 ֆայիզլի Գրէտի Ֆոնսիէ էժիբսիէն բիանգասը թահվիլաթընը (եէնի), կիւնիւն բայիճ ֆիեաթլյա վէ տէլլալիյէ վէ գօմիսիօն իւճբէթի ալմաեարագ էհալիյէ սաթըլմագտա օլտուզը իլան օլունսուր։

**Եիւզտէ 4 ֆայիզլի Գօնսոլիտ թահվիլաթը Օսմանիէսինին 1900 մարտտա միւտէթի իրթամ պուլմուշ օլան 20 նուլը գուբոնլարը պէտէլի, 1906 փետր. 28(13 մարտա գատար ալընմատըզը հալտէ, քէնդիմէքքիւն հիւքմինտէ ատտ օլունաճաղը՝ թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլերինէ իլան օլունուր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1905 Նոյեմբեր 30 Պիլանչօսու

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

	Օսմ. Լր.
Էսհամ—Սէրմայէտէն ախզ օլունմամըշ էսհամ	5,500,000
Սանտըգ	2,725,991 61
Ինկիլիզ, Ֆրանսըզ վէ Ալման տէվլէթ էսհամը	1,917,707 91
Այլնան տիկէր թահվիլաթ	2,662,646 67
Ճըզտանտա գամպիօլար	2,330,312 97
Խազինէի Հիւմայուունըն հիսսապաթը ճարիէսի	1,680,191 53
Միւխթէլիֆ հիսսապաթը ճարիէ	3,592,338 19
Էսհամ վէ էմթաա իւզէրինէ իգրաղ օլունան մէպալիղ	5,957,970 2
Էմլաք վէ էշեա	292,991 07
Միւթէնէվիա	163,906 77
	26,824,056 74

ՏԻՐԵՈՒՆԱԹ	Օսմ. Լր.
Սէրմաեէ	11,000,000
Թէտավիւլտէքի պանգնօթ	1,306,483
Էօսէնէֆէք գամպիօ	2,051,710 76
Մուայեէն վաեէլի տէբօզիթօ	1,388,376 02
Միւխթէլիֆ հիսսապաթը ճարիէ	9,436,162 7
Էօսէնէֆէք թէմէթթիւ	11,585 78
Ինթիեաթը նիզամիէ	932,196 43
Միւթէնէվիա	697,542 68
	26,824,056 74

Ասլընա մուբաղգ օլտըզը բաստիգ օլունը

Միւտիրի ումումի Ժ. ՏԸՖԷՍ

Միւտիրը Ռ. ՆԻԱՍ

Մուհասէպէ միւտիրի Օ. ՊՐԱՆՏ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

	Ղ.	Բ.
Թէվֆիտ իտիրմիշէսի ումումի	101	29
Բումէլի չըմէնարֆէրի ֆր.	144	05
Գրէտի Ֆոնսիէ էժիբսիէն Ա.	330	50
» » » Բ.	272	50

Ղանիպի իմբիեազ վէ մէսուլը ղազիքա
ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ